

Оқушылар, көңіл күйлеріңіз қалай?

Ребус

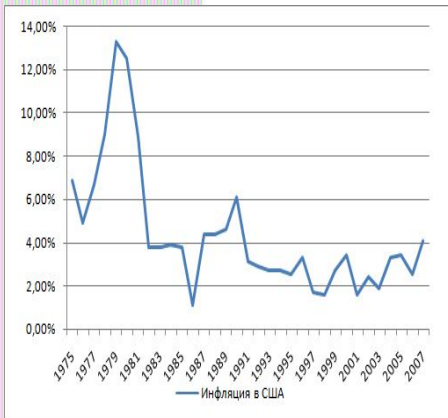
''

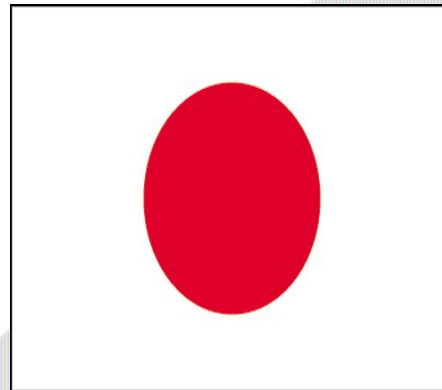
'''

''''''

'

''''''

Geohive.com

Демографиялық ерекшеліктері
және таралуы

Дүние жүзі халқының жастық
және жыныстық құрамының және
еңбек күшінің географиялық
ерекшеліктері

Оқыту мақсаты:

* Дүние жүзі халқының жастық және жыныстық құрамының және еңбек күшінің географиялық ерекшеліктері;

* Жас-жыныстық пирамиданы оқу және талдау;

* Адамдарды этникалық, діни, тілдік көрсеткіштер бойынша топтастыру және олардың таралу ерекшеліктері.

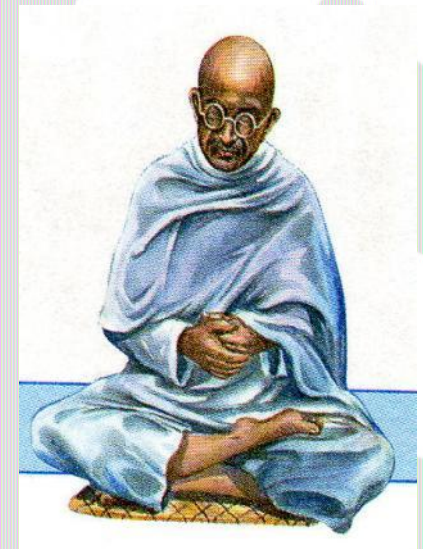
Халықтың құрамы (құрылымы)

**Жыныстық
құрам**

**Жастық
құрам**

Тілдік құрам

Діндік құрам

Халықтың жыныстық құрамы

Ер кісілердің санының көп болуы

Әйел мен ер кісілердің санының тең болуы

Әйел кісілердің санының артуы

- Азия (Китай, Индия)
- Солтүстік Африка

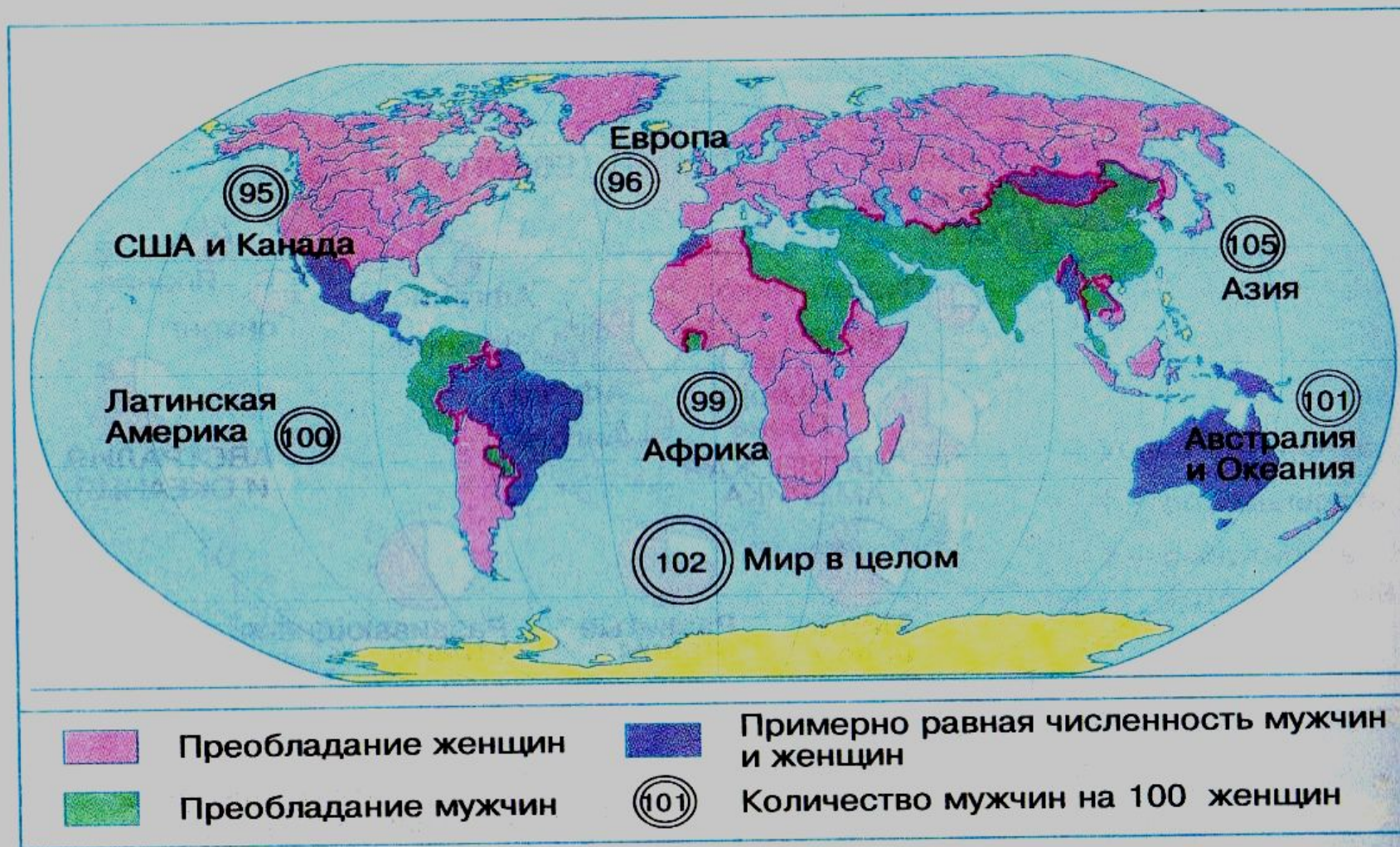

- Африка
- Латын Америка
- Австралия

- Европа
- Солтүстік Америка

Жер шары халқының жыныстық құрамы

Жер шарының жыныстық құрамы

Халықтың жастық құрамында 2 тенденция байқалады.

Дамыған елдерде жасы үлкен адамдардың басым болуынан – **қартаюшы мемлекеттер** деп атаймыз

Дамушы елдерде туудың көп болуынан **жасару үрдісі** жүріп жатыр

осы екі бағыттың ортасында аралық топ бар. Ол мемлекеттерде үлкен жастағылар мен балалардың саны тепе-теңдікте

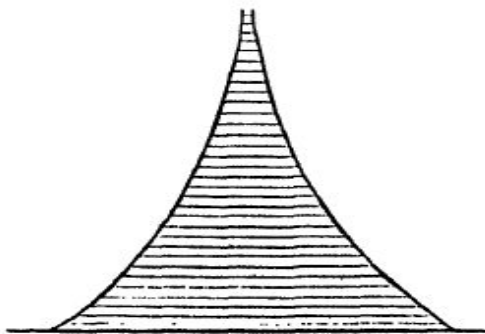

Рис. 2. Пирамида населения с прогрессивным типом воспроизводства

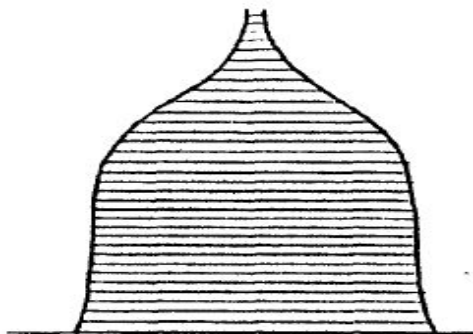

Рис. 3. Пирамида населения со стационарным типом воспроизводства

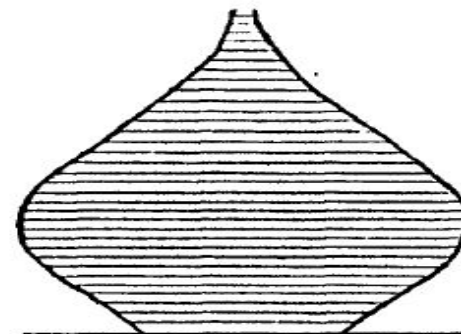
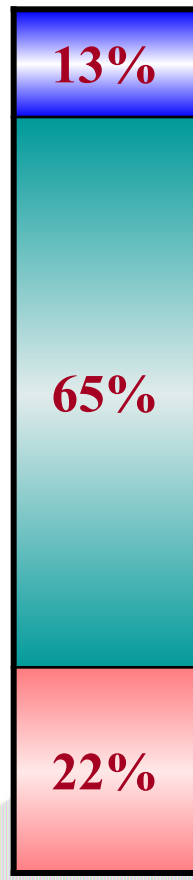
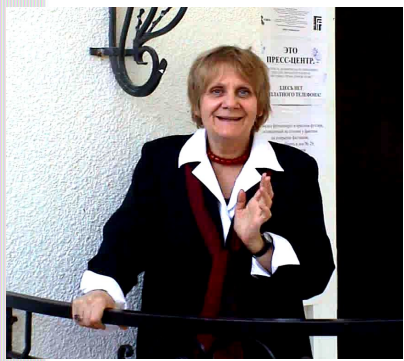

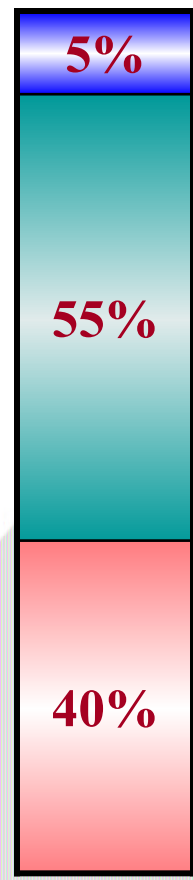
Рис. 4. Пирамида населения с регрессивным типом воспроизводства

Халықтың жастық құрамы

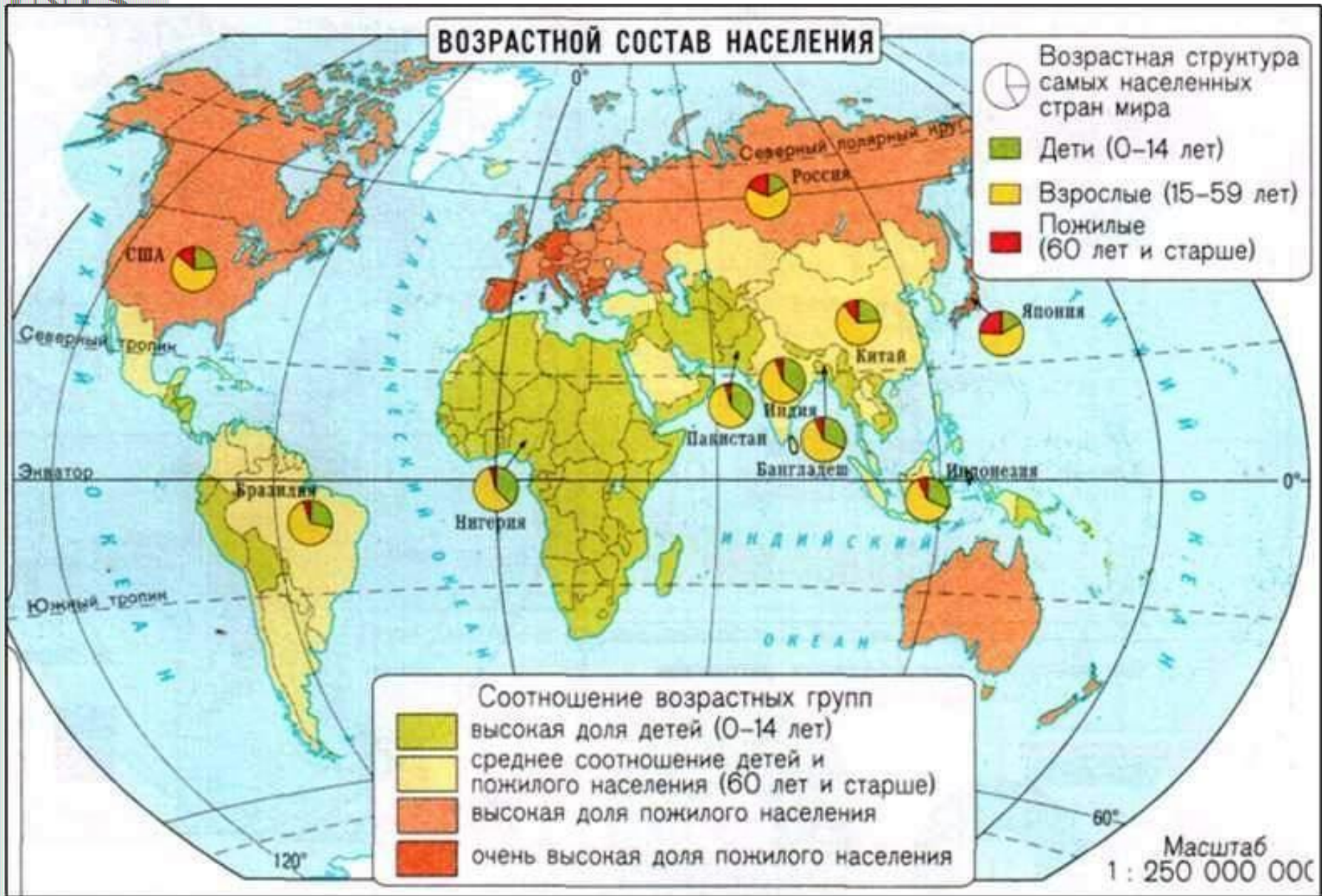
Экономикалық дамыған елдер

Дамушы елдер

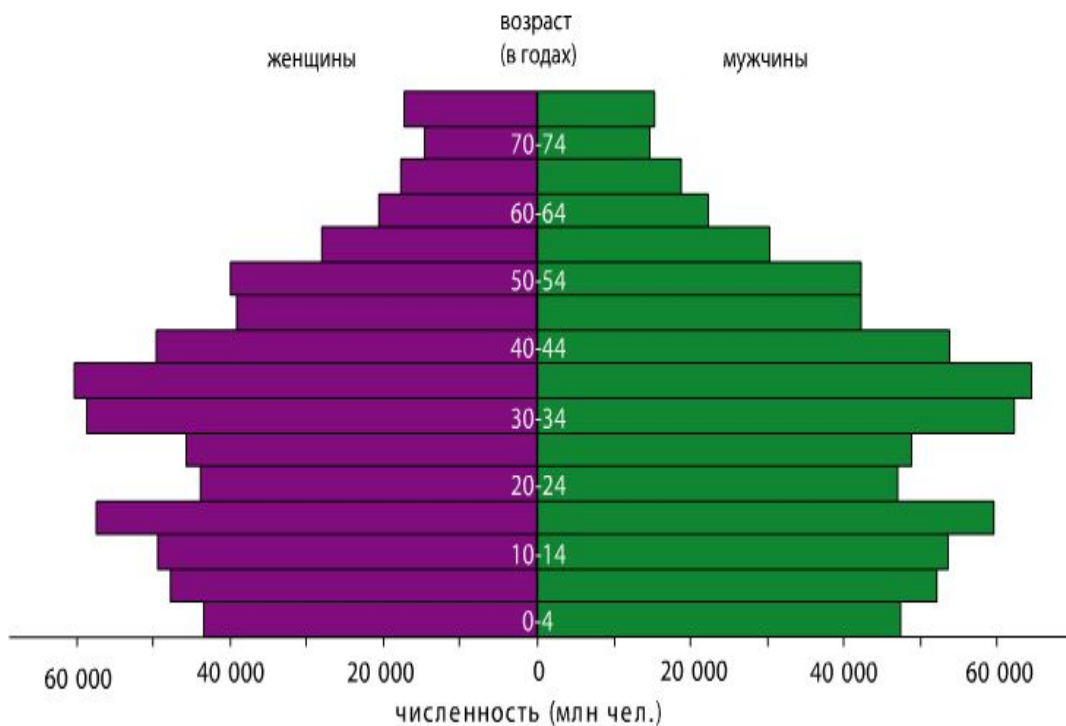
ВОЗРАСТНОЙ СОСТАВ НАСЕЛЕНИЯ

Халықтың жастық құрамы

Демографиялық пирамида

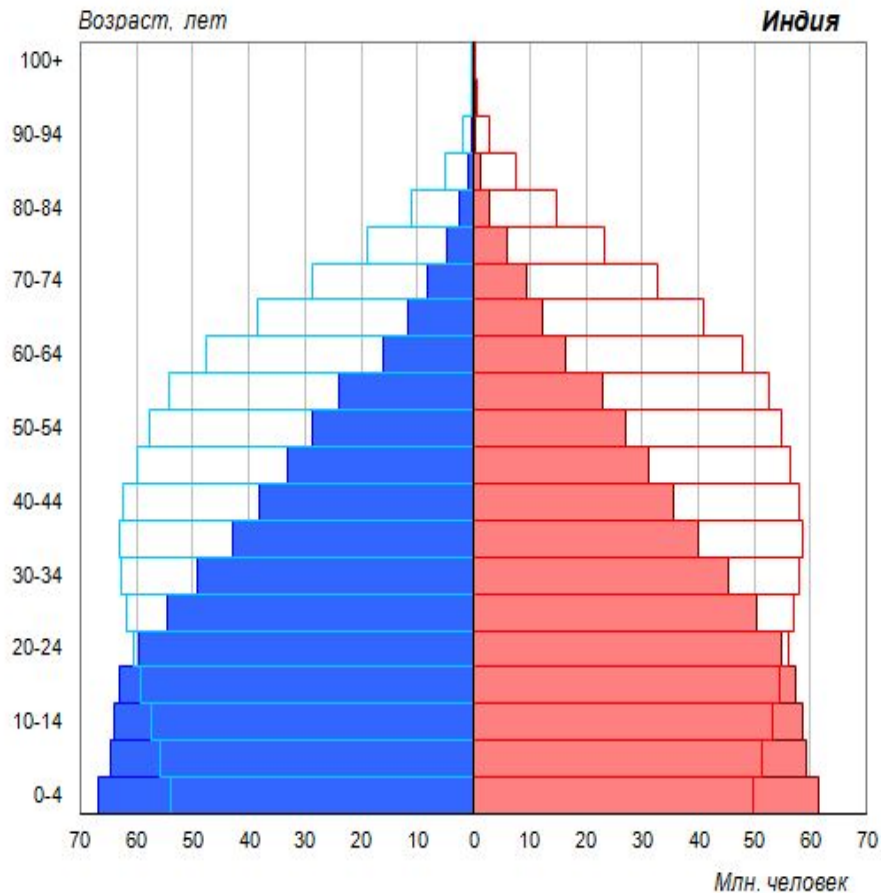
Жастық демографиялық құрамы - халықтардың жастық құрамы мен жыныстық құрамы бойынша жіктелген (әлеуметтік топтар, жер шары немесе аймақтар, аудандар) графигі

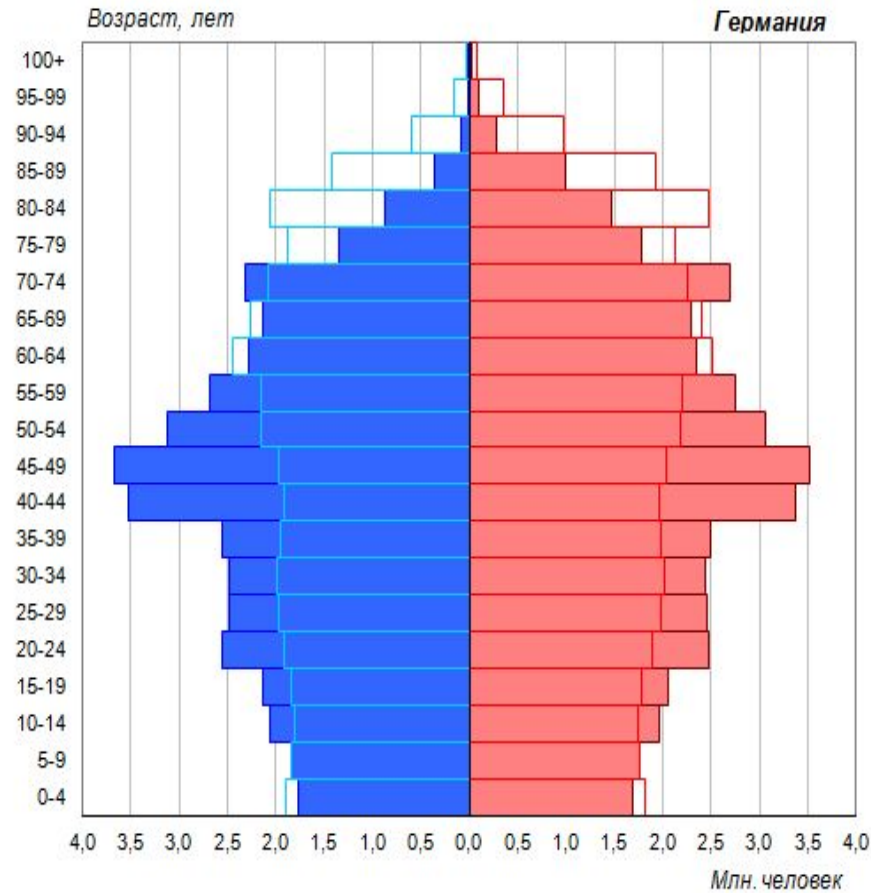
Халықтардың қартаюуы.

Индия және Германия

2010 және 2050 ж

□ женщины, 2050   □ женщины, 2010   □ мужчины, 2050   ■ мужчины, 2010

□ женщины, 2050   □ женщины, 2010   □ мужчины, 2050   ■ мужчины, 2010

Халықтың жастық құрамы, еңбек ресурсы

Халықтың жастық құрамын анықтағанда 3 топқа бөлеміз:

- балалар (0-14 жыл);
- Үлкендер (взрослые) (15-64 жыл);
- Қарттар (65 жыл және одан жоғары);

Әлемдік халықтың құрылымында балалардың үлесі орта есеппен 34%,
үлкендер - 58 %,
қарттар - 8 %.

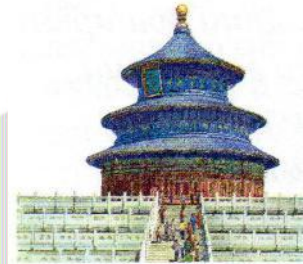
Әлемдік діндер

1 миллиард последователей.

Собор Святого Петра в Ватикане, Рим

200 миллионов последователей.

Храм Неба в Пекине.

Минареты мечети Хидда, Саудовская Аравия.

325 миллионов последователей.

Буддийский храм Ват Пхра Срисапет, Таиланд.

18 миллионов последователей.

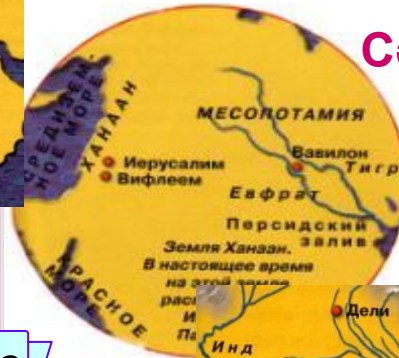

Стена Плача в Иерусалиме

75 миллионов последователей.

Храм Тории на острове Михайма, Япония.

Сәйкестікті табыңыздар.

а

б

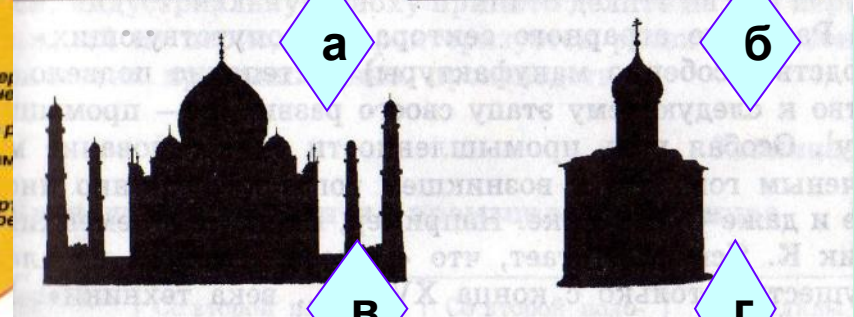
2

3

4

в

г

1

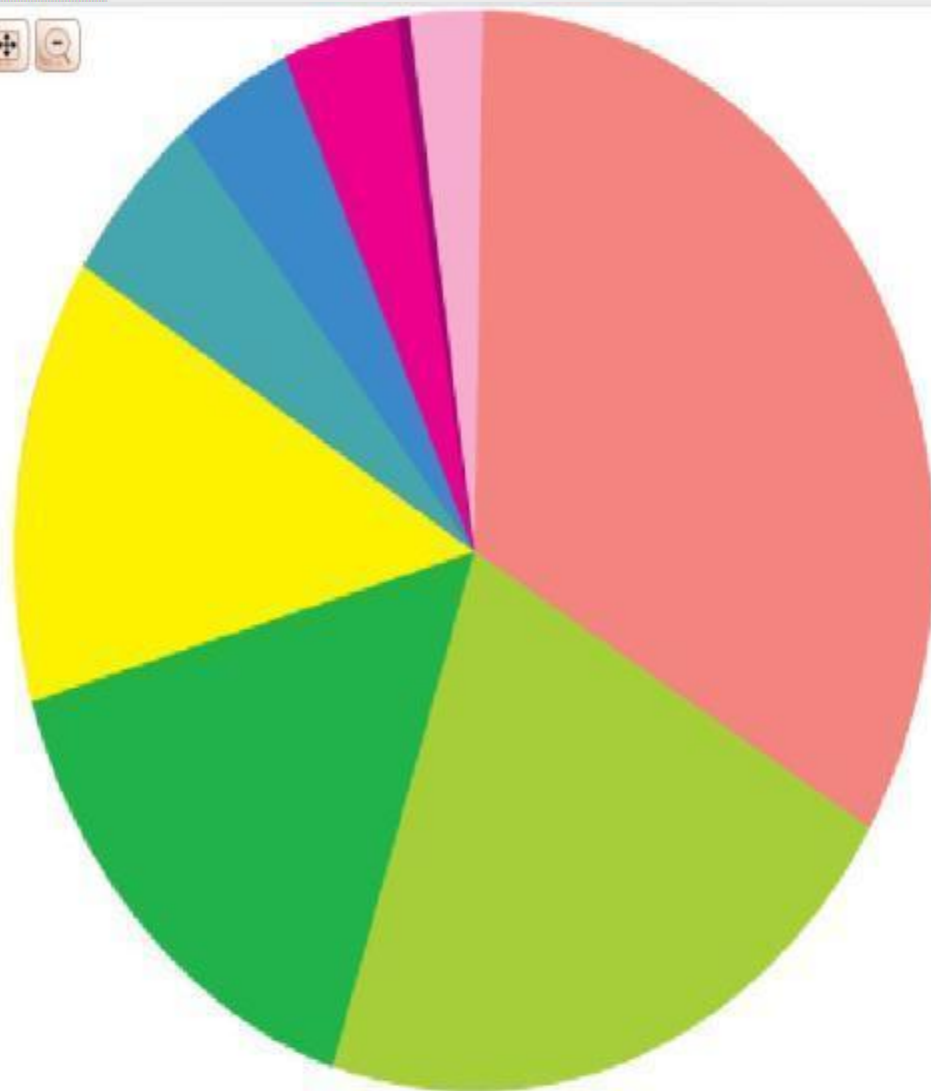
Діндердің таралу аймақтары

Nazarbayev
Intellectual

Діндердің пайыздық көрсеткіштері

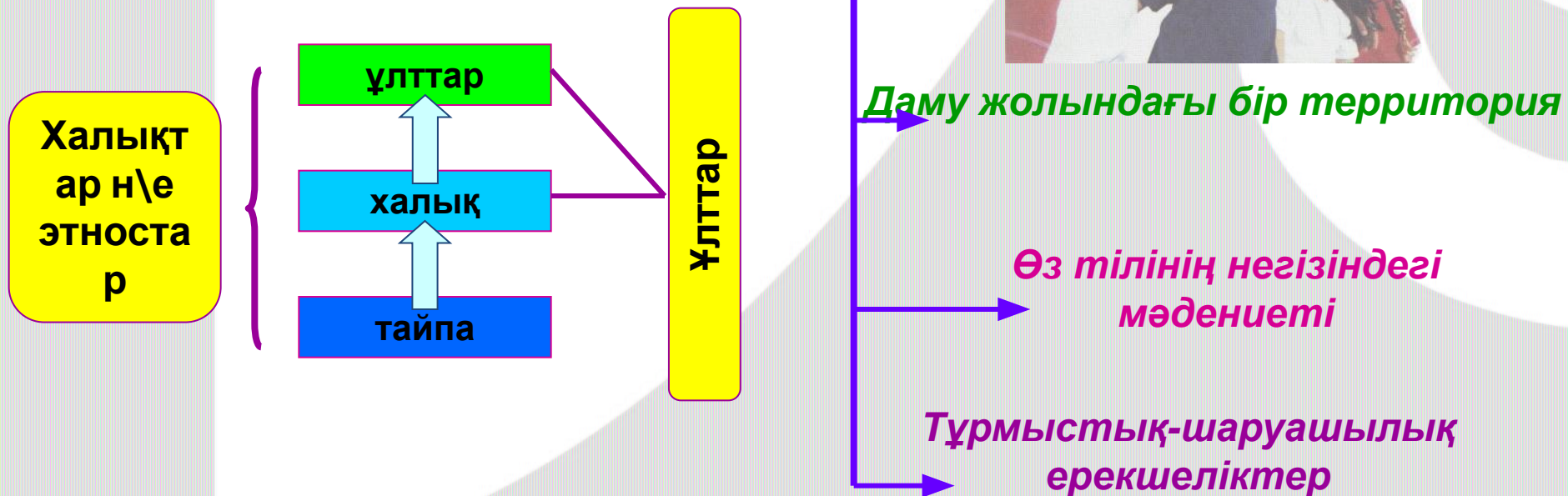

33%	Христиане
21%	Мусульмане
16%	Атеисты
14%	Индуисты
6%	Приверженцы традиционных верований
6%	Приверженцы китайско традиционной религии
6%	Буддисты
	Иудаисты(0,22%), сикхи(0,36%)
	Приверженцы других религий

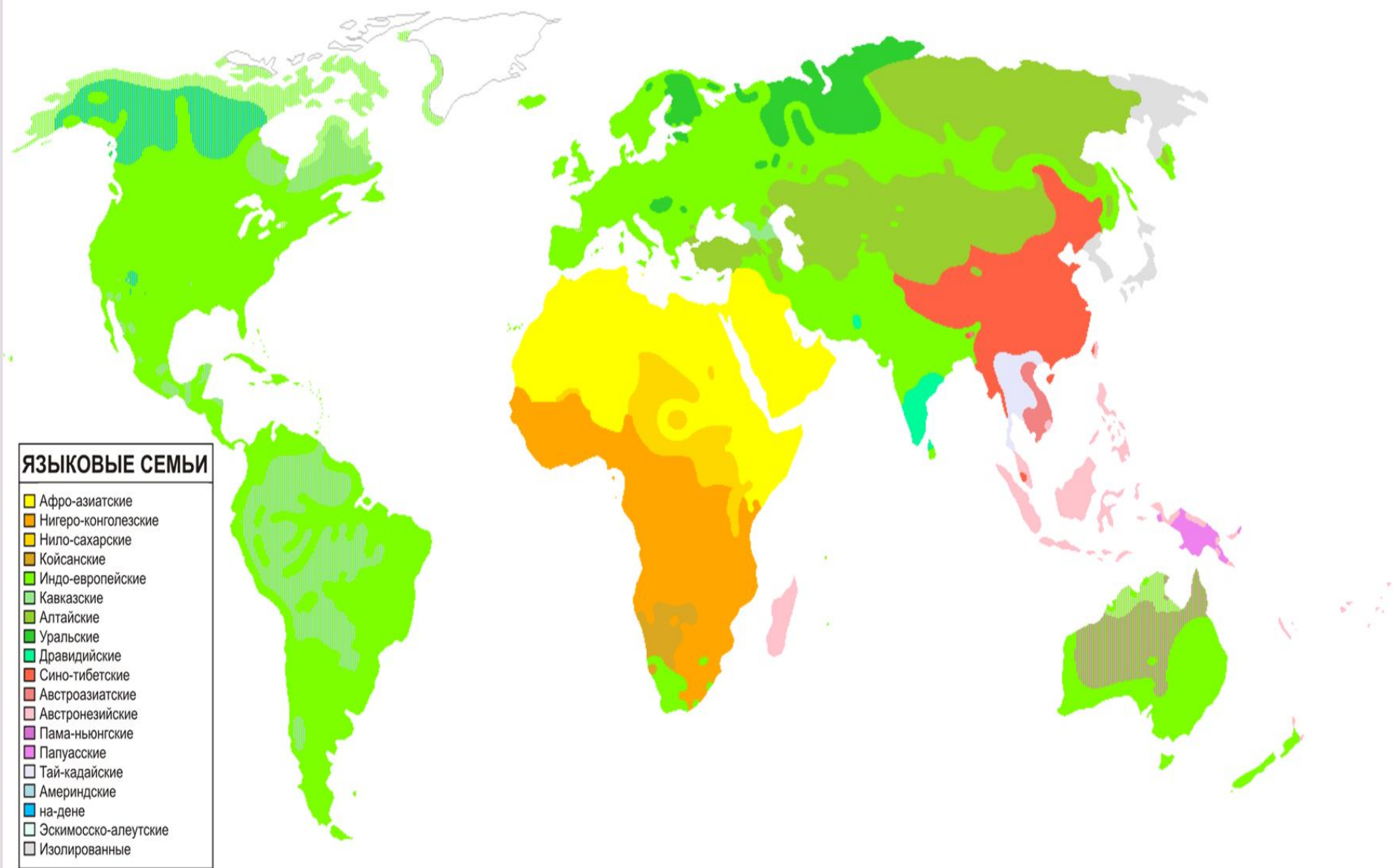
Халықтың этнолингвистикалық құрамы

Этностар немесе ұлттар әлемде шамамен **4 тыс.**

Этнос – сәйкес белгілері бойынша жиналған әлеуметтік тарихи топ.

Әлемдік тілдің топтары

ЯЗЫКОВЫЕ СЕМЬИ

- Афро-азиатские
- Нигеро-конголезские
- Нило-сахарские
- Койсанские
- Индо-европейские
- Кавказские
- Алтайские
- Уральские
- Дравидийские
- Сино-тибетские
- Австроазиатские
- Австронезийские
- Пама-нюнгские
- Папуасские
- Тай-кадайские
- Американдские
- на-дене
- Эскимосско-алеутские
- Изолированные

Генеалогическая

классификация
Деление на семьи, группы и
подгруппы:

- **Индоевропейская семья:** Индийская группа (Хинди и урду, Бенгали, Цыганский, Санскрит (мертвый) – «Классический» литературный язык древних индийцев с III в до н. э. по VII в. н. э.); Иранская группа (Персидский (фарси), Таджикский, Осетинский, Скифский (мертвый))

Германская группа

- ***А. Северногерманская (скандинавская) подгруппа***
  - Датский
  - Шведский
  - Норвежский
  - Исландский
  - Фарёрский
- ***Б. Западногерманская подгруппа***
  - Английский
  - Нидерландский (голландский)
  - Немецкий
  - Идиш
- ***В. Восточногерманская подгруппа***
  - Готский (мертвый)

Романская группа

- Французский
- Провансальский
- Итальянский
- Испанский
- Португальский
- Румынский
- Молдавский
- Креольские языки (гаитянский, сейшельский, сенегальский)
- Латинский (мертвый)

Кавказская семья

- Абхазский
- Абазинский
- Адыгейский
- Кабардинский
- Чеченский
- Ингушский
- Грузинский

Алтайские языки

- Турецкий
- Азербайджанский
- Туркменский
- Татарский
- Башкирский
- Алтайский
- Якутский
- Казахский
- Киргизский
- Узбекский
- Чувашский
- Печенежский (мертвый) – язык степных кочевников IX – XI вв. н. э.
- Монгольский
- Бурятский
- Калмыцкий
- Маньчжурский
- Нанайский
- Японский
- Корейский

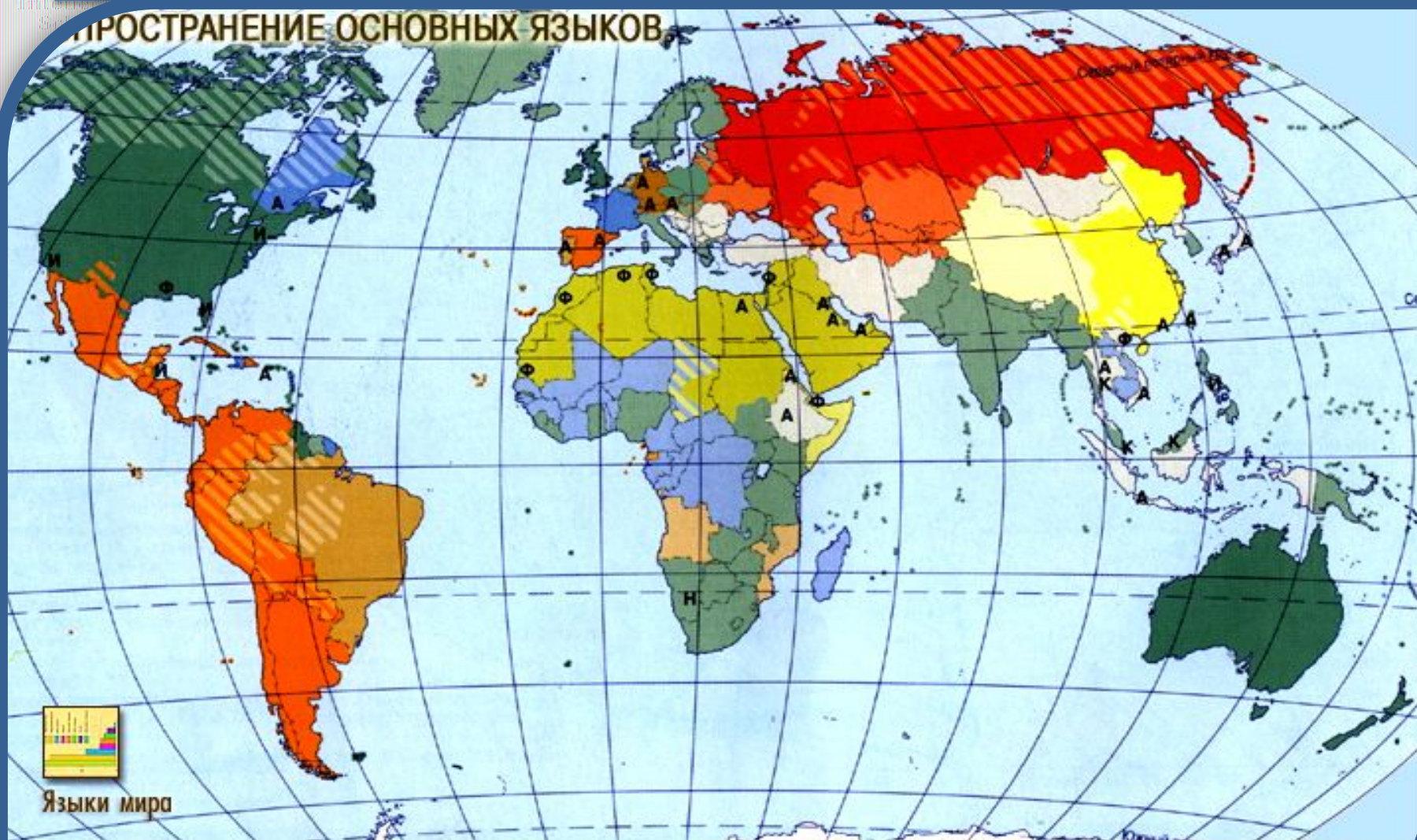

Уральские языки

- 1. Финно-угорские (угро-финские)
- Венгерский
- Мансийский
- Хантыйский
- Финский
- Эстонский
- Карельский
- 2. Самодийские языки
- Ненецкий
- Энецкий

Негізгі тілдердің таралуы

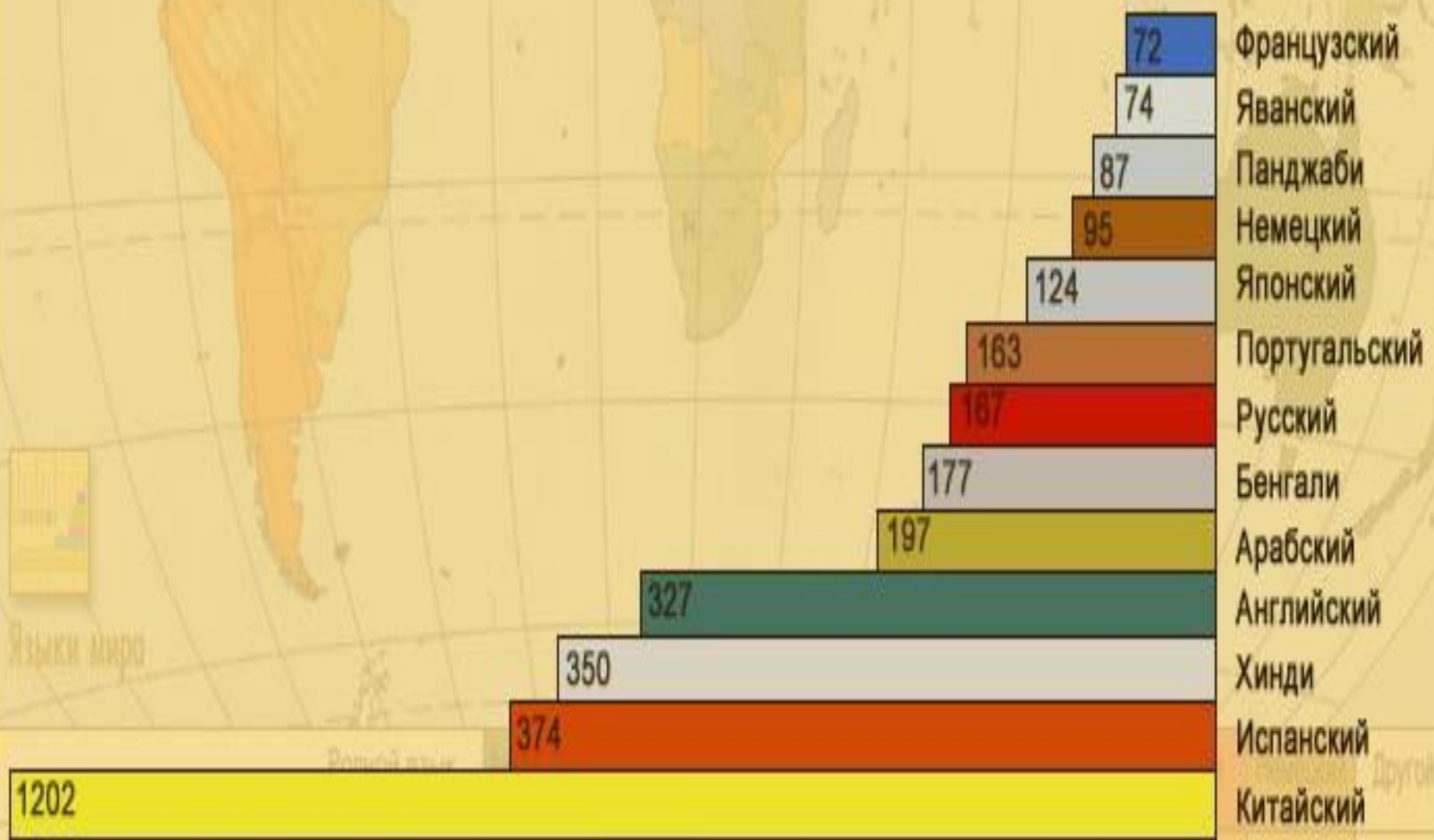
ПРОСТРАНСТВО ОСНОВНЫХ ЯЗЫКОВ

Родной язык

	Английский	Французский	Испанский	Арабский	Португальский	Китайский	Русский	Немецкий	Другой
Распространен как средство межнационального общения или официальный язык государства	А	Ф	И			К	Р	Н	

Основные языки по численности говорящих (родной язык; в млн. чел.)

Языки мира

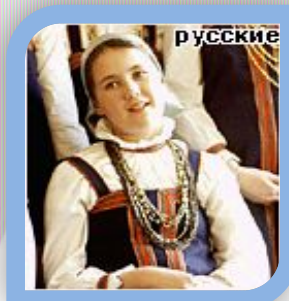
Распространен как средство межнационального общения или официальный язык государства

А Ф И К Р Н

Халықтардың ұлттық құрамы

3 негізгі ұлттар:

- *европеидті* (Европа елдері, Америка, Оңт-Бат Азия, Солтүстік Африка);
- *монголоидті* (Орта және шығыс Азия, Америка);
- *Негр немесе экваторлық* (Африканың көп елдері).

Нәсіл –пайда болу ортасы мен сыртқы пішіндерінің ұрпақтар арқылы таралуы бойынша біріккен (терісінің, шашының түрі, бастың пішіні, бет бейнесінің құрылысы және т.б.) адамдар тобы.

НӘСІЛДЕР

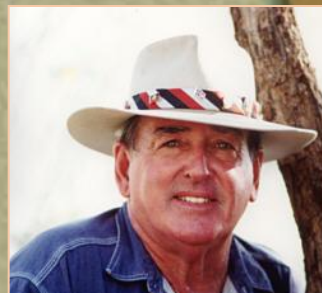
ЕВРОПЕИДТІК
(АҚ)

НЕГРОИДТІК
(ҚАРА)

МОНГОЛОИДТІК
(САРЫ)

АВСТРАЛОИДТІК
(ҚАРА)

Қалың қастары мен
кірпіктері
көздерін жауыннан
қорғаған.

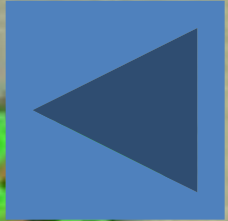
ЭКВАТОРЛЫҚ (НЕГРОИДТІК) НӘСІЛ

Халықтың қара түсті
терісі
африкалық күннен
қорғаған.

Жер ашрының
7%

Монголоидтік нәсілді адамдардың қабақтары көзді түрлің шаң-тозандардан қорғаған.

Монголоидтік

Жер шарының
20%

Жер шарының
0,3%

Австралиялық
нәсіл

Құраушы нәсілдер	Еуропалықтар және үндістер	Еуропалық және экваторлық	Үндістер және экваторлық	Экваторлық және монголоидтық
Қалыптасушы нәсілдер	метис	мулат	самбо	мальгаш

Еңбек ресурсы

Экономикалық дамыған елдер

- шынайы жұмыс жасаушылар – 48-50%
- басым бөлігі – жұмысшылар, қызметкерлер,
- қызмет көрсету салаларында- ірі коммерция, транспорт, тұрмыстық қызметтер, банк ісі
- жұмыс жасаушылардың арасындағы әйелдер – 40-50%.

Дамушы елдер

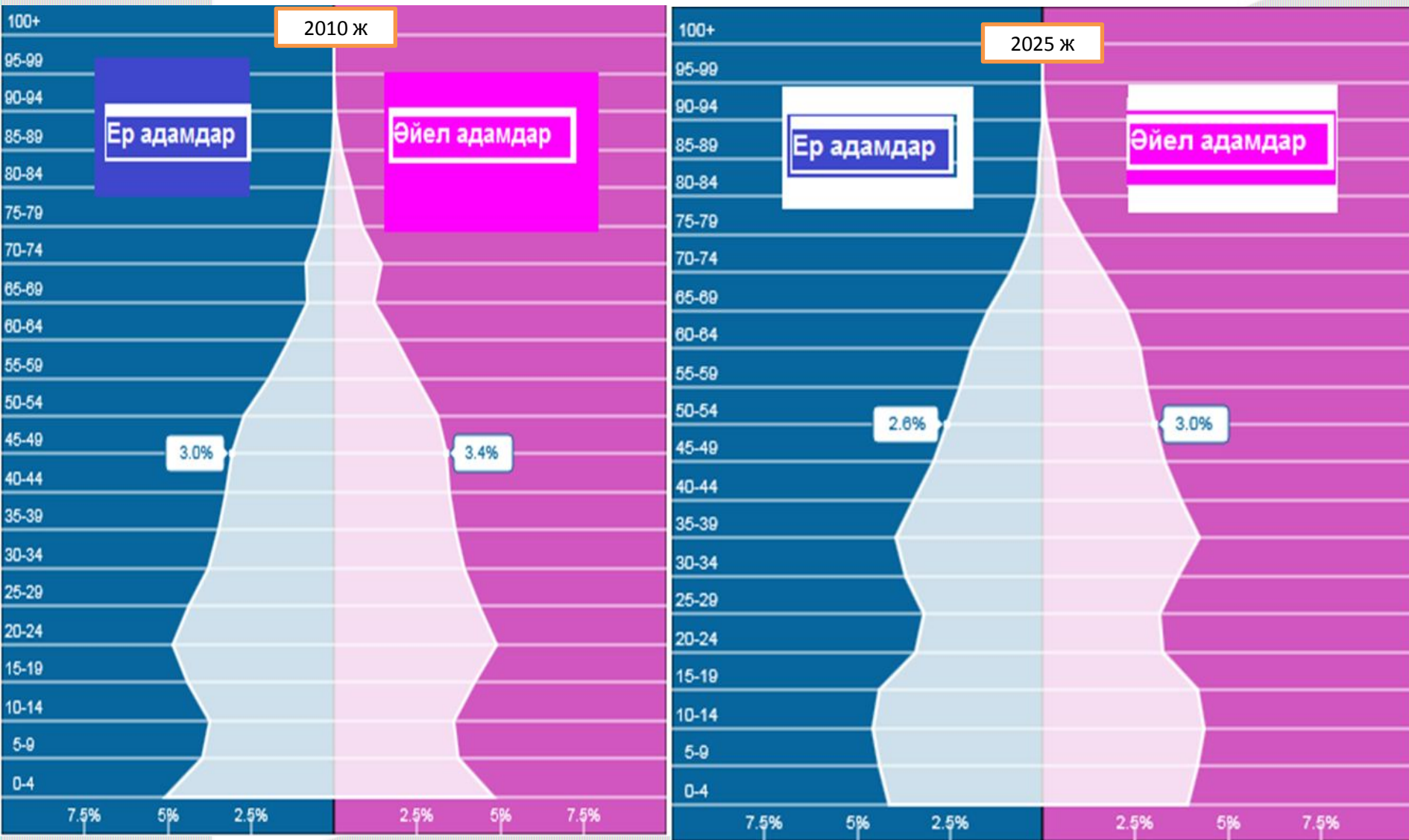

- шынайы жұмыс жасаушылар–35-40%
- басым бөлігі– шаруашылықтар
- қызмет көрсету салаларында-кіші сауда
- жұмыс жасаушылардың арасындағы
- әйелдердің үлесі x –30%.төмен емес

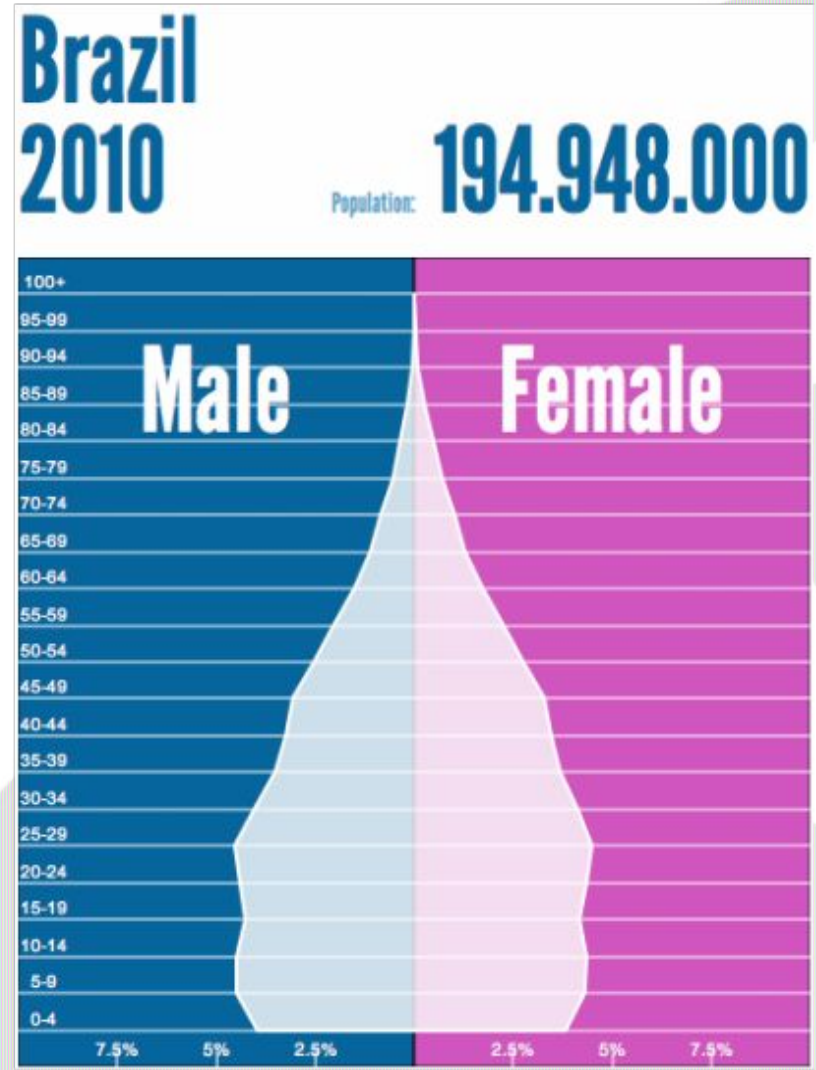
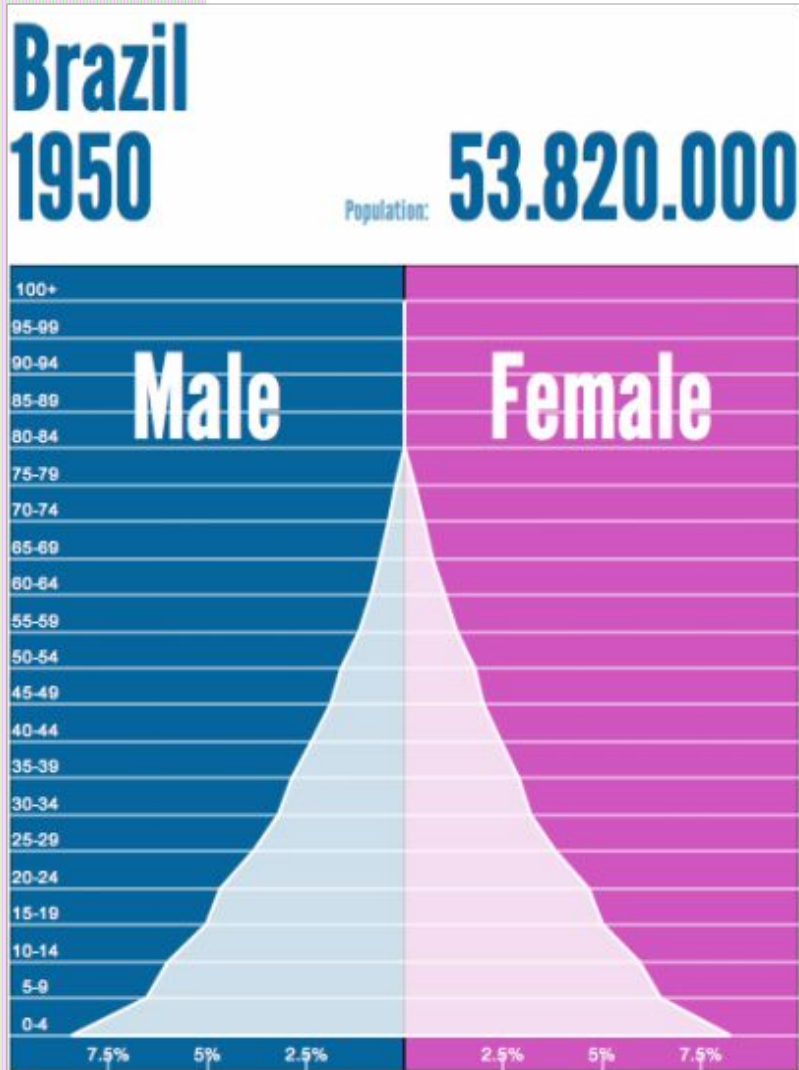
ЖЕТІСТІК КРИТЕРИЙІ

Оқу бағдарламасына сілтеме	Оқыту мақсаттары	Бағалау бойынша ұсыныс	
Халық	Дүние жүзі халқының жастық және жыныстық құрамының және еңбек күшінің географиялық ерекшеліктері; Жас-жыныстық пирамиданы оқу және талдау.	Берілген жастық-жыныстық пирамидасын талдай отырып, экономикалық, әлеуметтік және саяси факторларды анықтаңыз және еңбек күшінің географиялық ерекшеліктерін топта талдаңыз. Сонымен қатар, берілген кестені қолдана отырып, жастық – жыныстық пирамида сызыңыз.	
Дағдылар		Жетістік критерийлері	
		Оқу мақсатына оқушы жетеді, егер...	Оқу мақсатына оқушы жетеді, егер...
Қолдану	Пирамиданы пайдалана отырып, дүние жүзі халқының жастық және жыныстық құрамының ерекшеліктерін анықтайды.	Жетістік критерийлерінің біреуін орындамаса	
Қолдану	Осы елдердің әр кезеңдердегі жастық-жыныстық пирамидалардағы өзгерістерін талдай алады.		
Қолдану	Дүние жүзі халқының жастық және жыныстық құрамына берілген кестені пайдалана отырып, пирамида сыза алады		
Талдау	Еңбек күшінің географиялық аймақ бойынша таралу ерекшеліктерін анықтап, тұжырым жасай алады		

1 Қазақстан

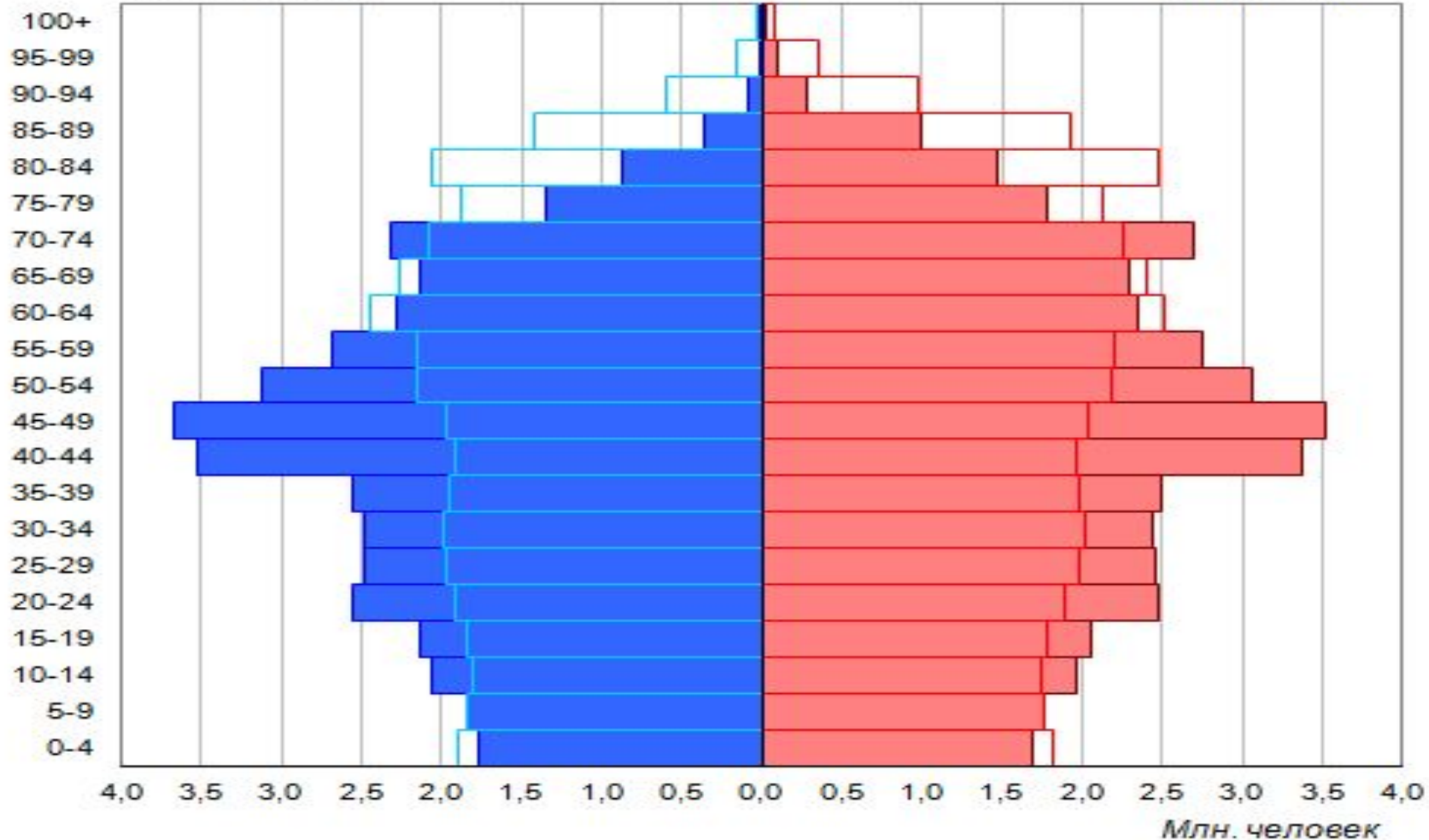
2 Бразилия

3 Германия

Возраст, лет

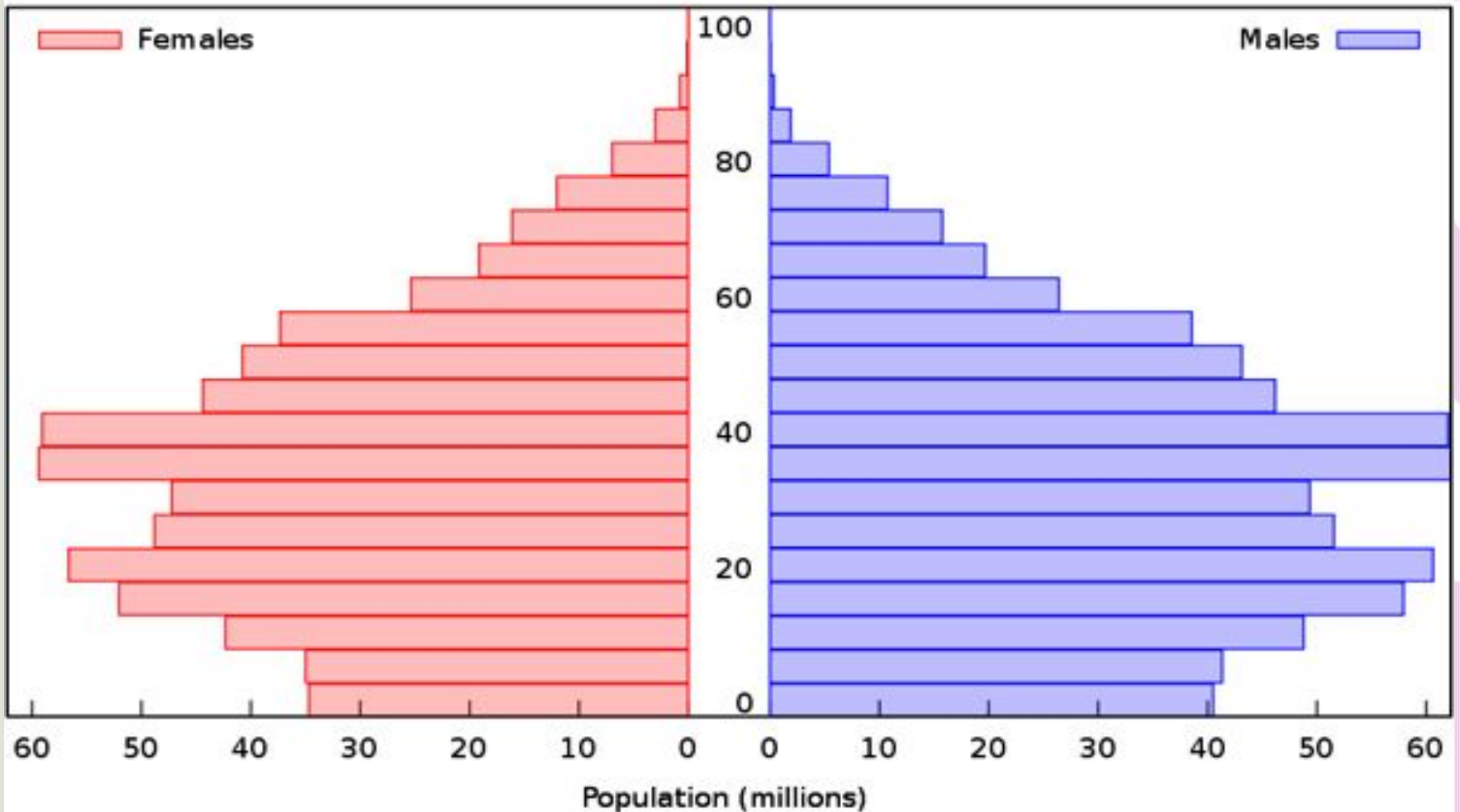
Германия

□ женщины, 2050
 ■ женщины, 2010
 □ мужчины, 2050
 ■ мужчины, 2010

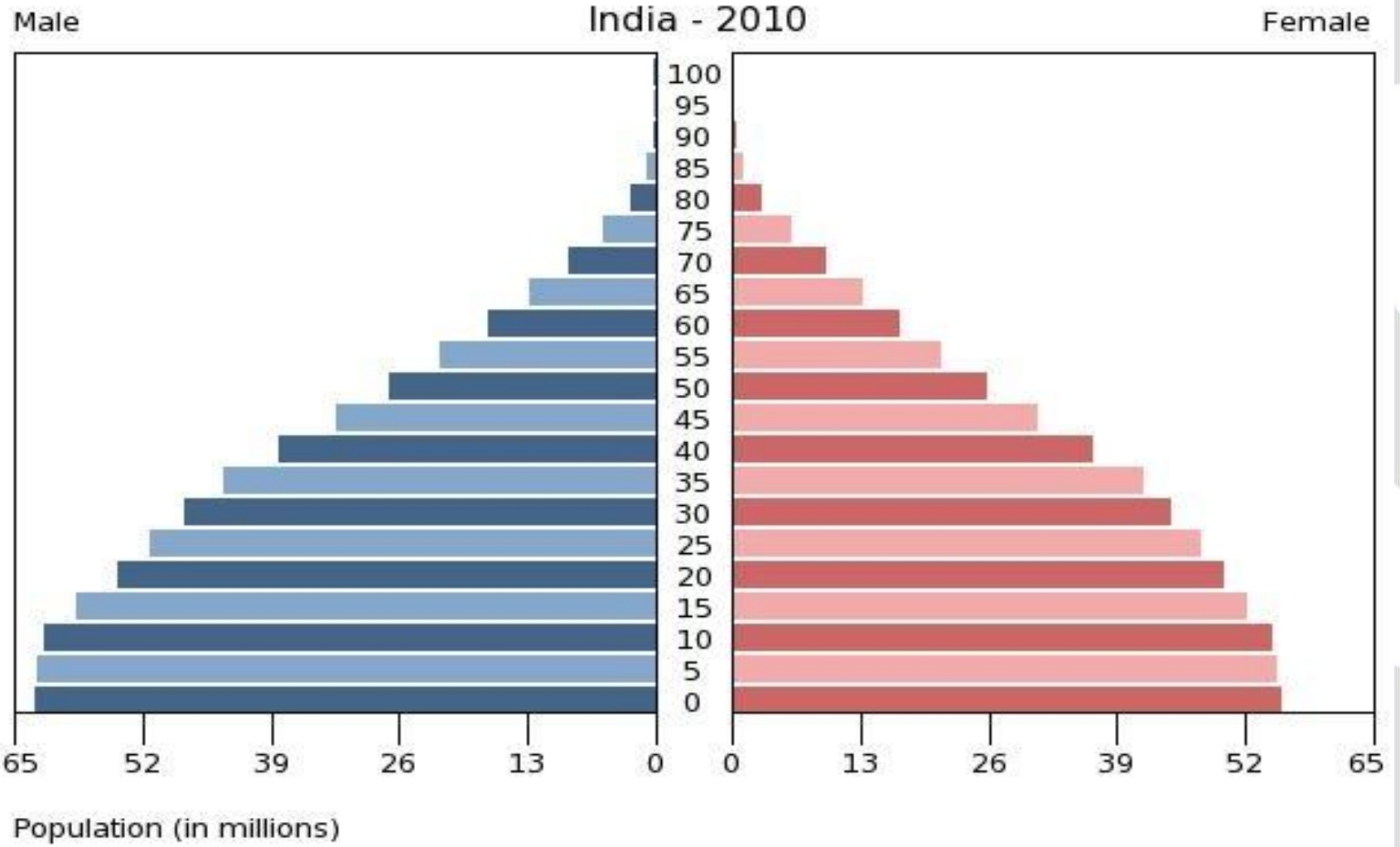
4 Қытай

China - 2009

5 Үндістан

Экономикалық фактор	
Саяси фактор	
Әлеуметтік фактор	
Қорытынды	
Гипотеза 2025жыл	

Пирамида сызу

Таблица 6. Возрастная структура населения Казахстана в 2005, 2010 гг.

	2005	2010	2010 к 2005, в %
Всего	15074,8	15999,5	106,1
0-4	1169,3	1592,9	136,2
5-9	1118,3	1175,7	105,1
10-14	1413,0	1126,4	79,7
15-19	1584,6	1417,3	89,4
20-24	1362,6	1580,8	116,0
25-29	1219,0	1356,3	111,3
30-34	1131,2	1203,7	106,4
35-39	1051,3	1113,3	105,9
40-44	1125,7	1030,2	91,5
45-49	995,4	1088,9	109,4
50-54	797,5	944,9	118,5
55-59	542,8	737,7	135,9
60-64	401,0	486,7	121,4
65+	1163,3	1144,6	98,4

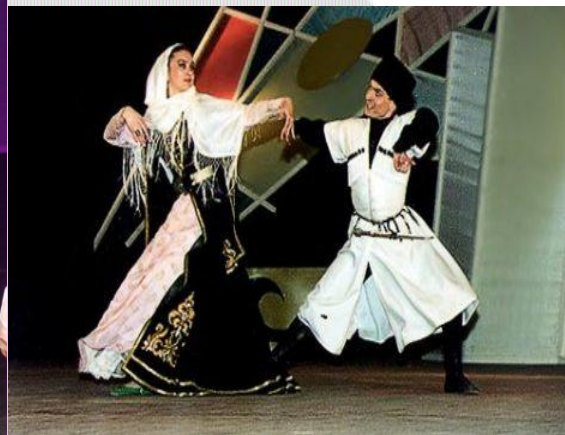
ЖЕТІСТІК КРИТЕРИЙІ

Оқу бағдарлама сына сілтеме	Оқыту мақсаттары	Бағалау бойынша ұсыныс	
Халық	Адамдарды этникалық, діни, тілдік көрсеткіштер бойынша топтастыру және олардың таралу ерекшеліктері;	Берілген кеспе қағаздары арқылы топ құраңыздар және картадан таралу ерекшелігін көрсетіңіздер: <ol style="list-style-type: none"> 1. Этникалық көрсеткіштер бойынша; 2. Тілдік көрсеткіштер бойынша; 3. Діни көрсеткіштер бойынша. 	
Дағдылар		Жетістік критерийлері	
		Оқу мақсатына оқушы жетеді, егер...	Оқу мақсатына оқушы жетеді, егер...
Қолдану		Адамзатты этникалық, діни, тілдік көрсеткіштер бойынша топтастыра біледі	Жетістік критерийлерінің біреуін орындамаса
Қолдану		Адамзатты этникалық, діни, тілдік көрсеткіштер бойынша топтастыруда картамен жұмыс жасай біледі	
Талдау		Аймақтар бойынша этникалық, діни, тілдік әркелкі таралу ерекшеліктерінің себептерін талдайды	

Сергіту

сәті

- Әр топ тақтаға шыққан кезде бір ұлттық музыкасы қосылады, шыққан топ сол елдің ұлттық биін

Үй жұмысы

Қазақстанның
2010-2014 жылдар
аралығындағы жастық-
жыныстық
пирамидасын сызып
келу.